

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΛΙΕΙΑ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ»**

Μονάδα Γ'

Ταχ. Διεύθυνση : Μιχαλακοπούλου 103

Ταχ. Κώδικας : 115 27 Αθήνα

Πληροφορίες : Σακελλαρίου Ιωάννης
Σωτηρόπουλος Αντώνιος
Κουντουράκης Ιωάννης

Τηλέφωνο : 213 150 11 83
213 150 11 81
213 150 11 86

Email : isakellariou@mou.gr
asotiropoulos@mou.gr
ikountourakis@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

**Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας
και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΘΗΝΑ, 17 . 02 . 2025

Αριθμ. Πρωτ. : 44591

Θέμα: «Προϋποθέσεις, διαδικασίες, όροι, όργανα και κάθε άλλο συναφές ζήτημα σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση της Δράσης 2.2.3, «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», της Προτεραιότητας 2, «Πρωώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση» και του Ειδικού Στόχου 2.2 «Πρωώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων», του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια & Θάλασσα (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη :

A. Τις Εθνικές διατάξεις:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α'/98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη της παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.

2. Το ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Επιχειρήσεων ΑΕ» και λοιπές διατάξεις» (Α' 61) και ιδίως το άρθρο 63 παρ.36 και άρθρο 47.
3. Το ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος : Οργάνωση λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης των Κυβερνητικών Οργάνων και της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης» (Α' 133).
4. Το ν. 4412/2016 περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ)(Α' 147).
5. Το ν. 4282/2014 «Ανάπτυξη Υδατοκαλλιεργειών και άλλες διατάξεις» (Α' 182), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Το ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. (Α' 143).
7. Το ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος – Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105).
8. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (138), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
9. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).
10. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130) και ειδικότερα το άρθρο 13 «Μεταφορά αρμοδιοτήτων εντός του ιδίου Υπουργείου, σύσταση και συγχώνευση, μετονομασία Γενικών Γραμματειών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το π.δ. 82/2023 (Α' 139).
11. Την υπ' αριθμ. 2748/01.11.2024 απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χρήστο Κέλλα» (Β' 6049).
12. Την υπ' αριθμ. 3336/26.07.2023 απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία διορίστηκε ο κ. Στρατάκος Γεώργιος του Φιλίππου, Γεωπόνος, στη θέση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με βαθμό 1ο, της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων (ΥΟΔΔ 757).
13. Την υπ' αριθ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (Β' 2573)»(Β' 2857)
14. Την υπ' αριθμ. 110327/16.11.2022 κοινή υπουργική απόφαση «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα (ΠΑΛΥΘ)», η οποία μετονομάστηκε με την παρ. 7 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπ' αριθμ. 1393/25.10.2016 (Β' 3501) κοινής υπουργικής απόφασης» (Β' 6034)
15. Την υπ' αριθμ. 114947/29.11.2022 απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132).

- 16.Την υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 κοινή υπουργική απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390).
- 17.Την υπ' αριθ. 1750/32219/2015 υπουργική απόφαση «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Ενωσιακών διατάξεων της κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και του Κοινοτικού Συστήματος Ελέγχου της αλιείας σχετικά με τη διακίνηση και την εμπορία των προϊόντων του τομέα» (Β' 475).
- 18.Την υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 υπουργική απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)) (Β' 5958), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 8542/02.05.2024 όμοιά της (Β' 2855).
- 19.Το υπ' αριθμ. 811/10.04.2023 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, «Ορισμός των απομακρυσμένων ελληνικών νησιών για τις ανάγκες εφαρμογής του άρθρου 41 παρ. 2 και Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1139/2021.
- 20.Την υπ' αριθμ. 123/22078/4-2-2019 υπουργική απόφαση «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή διατάξεων του Καν.(ΕΕ)1379/2013 σχετικά με τη λειτουργία Οργανώσεων Παραγωγών προϊόντων υδατοκαλλιέργειας» (Β' 463).
- 21.Την υπ' αριθμ. 669/16066/2021 υπουργική απόφαση «Έγκριση Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών-Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών, για την περίοδο 2021-2030», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1092/257763/19.10.2022 όμοιά της.
- 22.Την υπ' αριθμ. 1865/16.10.2024 απόφαση έγκρισης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» (ΠΑΛΥΘ), των κριτηρίων επιλογής Πράξεων της Δράσης 2.2.3 – «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» και της μεθοδολογίας αξιολόγησης.
- 23.Την υπ' αριθμ. 1568/01.08.2024 Απόφαση έγκρισης του εγγράφου εξειδίκευσης της Δράσης 2.2.3 – «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» (ΠΑΛΥΘ).
- 24.Την υπ' αριθμ. 99801/27.10.2023 εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
- 25.Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) για τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

Β. Τις Ενωσιακές διατάξεις :

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Υδατοκαλλιέργειας και Αλιείας και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2039/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2021 για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 1303/2013 και (ΕΕ) 2021/1060 σχετικά με πρόσθετη ευελιξία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας FAST (ευέλικτη βοήθεια για εδάφη) .... CARE.
3. Τον Κανονισμό 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 και ειδικότερα το άρθρο 28.
4. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2022/79 της Επιτροπής της 19ης Ιανουαρίου 2022 για θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την καταγραφή, διαβίβαση και παρουσίαση δεδομένων εφαρμογής σε επίπεδο πράξης.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
6. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2181 της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 2022 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, όσον αφορά τις ημερομηνίες έναρξης και τις χρονικές περιόδους για το απαράδεκτο των αιτήσεων στήριξης.
7. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1224/2009 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2009 περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 847/96, (ΕΚ) αριθμ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθμ. 811/2004, (ΕΚ) 768/2005, (ΕΚ) 768/2005, (ΕΚ) αριθμ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθμ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθμ. 388/2006, (ΕΚ) αριθμ. 509/2007, (ΕΚ) αριθμ. 676/2007, (ΕΚ) αριθμ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθμ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθμ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθμ. 2847/1993, (ΕΚ) αριθμ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθμ. 1966/2006.
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1224/2009 του Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 και (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2017/2403 και (ΕΕ) 2019/473 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον έλεγχο της αλιείας.
9. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 404/2011 της Επιτροπής 8ης Απριλίου 2011 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1224/2009 περί της θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και 1226/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1380/2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ.

639/2004 του Συμβουλίου και της Απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

12. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό 1419/2013 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την αναγνώριση των Οργανώσεων Παραγωγών και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, την επέκταση των κανόνων των Οργανώσεων Παραγωγών και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων και τη δημοσίευση των τιμών ενεργοποίησης, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
13. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό 1420/2013 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 347/96, (ΕΚ) αριθ. 1924/2000, (ΕΚ) αριθ. 1925/2000, (ΕΚ) αριθ. 2508/2000, (ΕΚ) αριθ. 2509/2000, (ΕΚ) αριθ. 2813/2000, (ΕΚ) αριθ. 2814/2000, (ΕΚ) αριθ. 150/2001, (ΕΚ) αριθ. 939/2001, (ΕΚ) αριθ. 1813/2001, (ΕΚ) αριθ. 2065/2001, (ΕΚ) αριθ. 2183/2001, (ΕΚ) αριθ. 2318/2001, (ΕΚ) αριθ. 2493/2001, (ΕΚ) αριθ. 2306/2002, (ΕΚ) αριθ. 802/2006, (ΕΚ) αριθ. 2003/2006, (ΕΚ) αριθ. 696/2008 και (ΕΚ) αριθ. 248/2009 μετά την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
14. Την υπ' αριθμ. C(2019)3452/14.05.2019 Απόφαση της Επιτροπής της 14.05.2019 «για τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τον καθορισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνονται στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την Ένωση λόγω μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις».
15. Την υπ' αριθ. 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
16. Την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
17. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής με αριθμό C (2022) 8923 / 30.11.2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «ΑΛΙΕΙΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ 2021-2027» (ΠΑΛΥΘ).
18. Την υπ' αριθμ. 2023/C107/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας».
19. Την υπ' αριθμ. 2008/99/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου.

Γ. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Δ. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας θεσπίζεται νέα διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο : «Προϋποθέσεις, διαδικασίες, όροι, όργανα και κάθε άλλο συναφές ζήτημα σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση της Δράσης 2.2.3, «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», της Προτεραιότητας 2, «Πρώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση» και του Ειδικού Στόχου 2.2 «Πρώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας

των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων», του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια & Θάλασσα (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027».

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Άρθρο 1: Σκοπός

Σκοπός της απόφασης αυτής είναι ο καθορισμός των προϋποθέσεων, διαδικασιών, όρων, οργάνων και κάθε άλλου συναφούς ζητήματος σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση της **Δράσης 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»** της Ενωσιακής Προτεραιότητας 2 «Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση» και του Ειδικού Στόχου 2.2 «Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων», του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια & Θάλασσα (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027».

Άρθρο 2: Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί :

α. Των Κανονισμών:

- (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021
- (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- (ΕΕ) 1380/2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021
- (ΕΕ) 2023/2842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023
- (ΕΚ) 1224/2009 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2009

β. Της 2023/C 107/01 Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

γ. Του άρθρου 2 του ν. 4914/2022 (Α' 61).

Άρθρο 3: Υπαγόμενες Πράξεις

Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης και με σκοπό την επίτευξη του Ειδικού Στόχου 2.2 «Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και

υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων» της Ενωσιακής Προτεραιότητας 2 «Πρώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση» του ΠΑΛΥΘ 2021-2027, εντάσσονται Πράξεις οι οποίες:

- θα είναι συνεπείς προς το Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Ανάπτυξη της Υδατοκαλλιέργειας (ΠΕΣΣΑΥ) (άρθρο 34 του Καν(ΕΕ)1380/2013), ενώ παράλληλα
- θα συμπεριλαμβάνονται στο φάσμα της μεταποίησης των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως αυτό ορίζεται στο σημείο 21 του άρθρου 4 του Καν.(ΕΚ)1224/2009 και αντικαταστάθηκε με το σημείο 1.θ) του άρθρου 1 του Καν.(ΕΕ)2023/2842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 και περιλαμβάνει την κοπή, τον τεμαχισμό σε φιλέτα, τη συσκευασία, την κονσερβοποίηση, την κατάψυξη, το κάπνισμα, το αλάτισμα, το μαγείρεμα, τη διατήρηση σε ξύδι, την αποξήρανση ή την προετοιμασία των ιχθύων για την αγορά κατά οποιαδήποτε άλλο τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι το τελικό προϊόν υπάγεται στο Παράρτημα Ι της Σ.Λ.Ε.Ε.

Στο πλαίσιο αυτό, με τη **Δράση 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»** στηρίζονται επενδυτικά σχέδια που θα αφορούν:

- την ίδρυση νέων και την επέκταση/εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης, εμπορίας και μεταφοράς, εστιάζοντας στη δημιουργία και ανάπτυξη νέων προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, διαδικασιών, συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης της παραγωγής,
- την ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (βελτίωση ενεργειακής απόδοσης, προώθηση χρήσης ΑΠΕ, μείωση εκπομπών άνθρακα, διαχείριση αποβλήτων, μείωση και αντικατάσταση των πλαστικών, κ.λπ.),
- τη μείωση του λειτουργικού κόστους,
- τη μετάβαση σε μοντέλα κυκλικής οικονομίας, την απόδοση προστιθέμενης αξίας και την προώθηση προϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, καθώς και υποπροϊόντων, κ.λπ.,
- την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της βιωσιμότητας, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου.

Άρθρο 4: Φορείς Υλοποίησης

Η αρμοδιότητα διαχείρισης της Δράσης 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα(ΠΑΛΥΘ) 2021-2027», ανήκει στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα».

Άρθρο 5: Δικαιούχοι –Όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Δικαιούχοι των οικονομικών ενισχύσεων της Δράσης 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» είναι επιχειρήσεις (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις αυτών, συλλογικοί φορείς και λοιπές οργανώσεις αυτών), που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, έχουν την ευθύνη υλοποίησης της υποβαλλόμενης προς ενίσχυση Πράξης και που τελικά επιβαρύνονται με το κόστος της. Δεν γίνονται δεκτές αιτήσεις των υπό σύσταση εταιρειών, καθώς και επιχειρήσεων μεγέθους μεγαλύτερου της κατηγορίας ΜΜΕ.

2. Οι ενισχύσεις παρέχονται σε Δικαιούχους που:

- (i) Υλοποιούν το επενδυτικό τους σχέδιο σε ιδιόκτητες ή μισθωμένες εγκαταστάσεις μεταποίησης.
- (ii) Έχουν στο όνομά τους και στην κατοχή τους τις προβλεπόμενες, από τις ισχύουσες θεσμικές διατάξεις, εγκρίσεις και άδειες για την εγκατάσταση και λειτουργία των εγκαταστάσεων μεταποίησης του προηγούμενου εδαφίου. Ενισχύσεις δεν παρέχονται για επενδυτικά σχέδια με τόπο υλοποίησης εγκαταστάσεις, οι άδειες των οποίων δεν έχουν εκδοθεί στο όνομα του φορέα υλοποίησης της επένδυσης αλλά στο όνομα ετέρου φορέα ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την τήρηση των όρων τους.
- (iii) Πληρούν τους όρους αναγνώρισης και τους κανόνες λειτουργίας του Καν(ΕΕ)1379/2013 (ΚΟΑ) και κατέχουν τις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες ενωσιακές και εθνικές διατάξεις εγκρίσεις και αποφάσεις των αρμόδιων Αρχών, στις περιπτώσεις οργανώσεων παραγωγών, ενώσεων οργανώσεων παραγωγών ή διακλαδικών οργανώσεων.
- (iv) Δύναται να καταδειχθεί η φερεγγυότητά και η οικονομική βιωσιμότητά τους.
- (v) Αποδεικνύουν τη δυνατότητα κάλυψης του συνόλου της συμμετοχής τους στην επένδυση (ιδία συμμετοχή).
- (vi) Δεν έχουν υποβάλλει αίτηση ένταξης για χρηματοδότηση από Εθνικό ή Ενωσιακό Πρόγραμμα, για το σύνολο ή μέρος της προτεινόμενης Πράξης.
- (vii) Συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του άρθρου 11 «Παραδεκτό των αιτήσεων» του Καν.(ΕΕ)2021/1139 και συνοδεύονται από την ενυπόγραφη δήλωση του αιτούντα επιχειρηματία, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 6: Επιλέξιμοι Τομείς Δραστηριότητας

Η Δράση 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» του ΠΑΛΥΘ 2021-2027 αφορά την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων στον κλάδο της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Λαμβάνοντας υπόψη το σημείο 21 του άρθρου 4 του Καν.(ΕΚ)1224/2009 όπως αντικαταστάθηκε με το σημείο 1.θ) του άρθρου 1 του Καν.(ΕΕ)2023/2842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023, σύμφωνα με τον οποίο με τον όρο μεταποίηση νοείται «η διεργασία βάσει της οποίας προετοιμάστηκαν τα παρουσιαζόμενα προϊόντα. Σε αυτή περιλαμβάνεται η κοπή, ο τεμαχισμός σε φιλέτα, η συσκευασία, η κονσερβοποίηση, η κατάψυξη, το κάπνισμα, το αλάτισμα, το μαγείρεμα, η διατήρηση σε ξίδι, η αποξήρανση ή η προετοιμασία των ιχθύων για την αγορά κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο», στο πλαίσιο της Δράσης 2.2.3 κρίνονται ως επιλέξιμες όλες οι επιμέρους δραστηριότητες μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας οι οποίες εξυπηρετούν τον ανωτέρω ορισμό.

Άρθρο 7: Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας Πράξεων

1. Οι Πράξεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑΥ εφόσον :

- i. Δεν έχουν ενταχθεί και δεν χρηματοδοτούνται από άλλο ενωσιακό ή εθνικό πρόγραμμα.
- ii. Διασφαλίζεται η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα της παραγωγικής επένδυσης, βάσει των προσκομισθέντων πιστοποιητικών φερεγγυότητας του φορέα και των δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν την ιδιωτική συμμετοχή στο επενδυτικό σχέδιο (με την επιφύλαξη των ποσοστών ενίσχυσης βάσει των κανόνων κρατικών ενισχύσεων). Για επενδυτικά σχέδια άνω των €500.000, για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας της παραγωγικής επένδυσης λαμβάνεται υπόψη και το επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο πιστοποιεί τη μελλοντική βιωσιμότητα της επένδυσης και το οποίο αξιολογείται ως προς τη ρεαλιστικότητά του.
- iii. Η προτεινόμενη επενδυτική πρόταση είναι συμβατή και εμπίπτει στους στόχους του Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη της Υδατοκαλλιέργειας ΠΕΣΣΑΥ).
- iv. Το φυσικό τους αντικείμενο δεν έχει ολοκληρωθεί ή υλοποιηθεί πλήρως, πριν να υποβάλει ο Δικαιούχος στην ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ την αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από το Δικαιούχο. Το μέγιστο ποσοστό υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της Πράξης, όπως αυτό προσδιορίζεται βάσει των εκδοθέντων τιμολογίων και λοιπών παραστατικών δαπάνης, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, προκειμένου αυτή να είναι επιλέξιμη, καθορίζεται στην πρόσκληση. **Το ποσοστιαίο όριο θα τηρείται τόσο έναντι του προτεινόμενου από τον Δικαιούχο προϋπολογισμού, όσο και έναντι του επιλέξιμου προς χρηματοδότηση προϋπολογισμού (αρχικού ή κατόπιν τροποποίησης του επενδυτικού σχεδίου), καθώς και έναντι του τελικού επιλέξιμου προϋπολογισμού προς πληρωμή, μέχρι την ολοκλήρωση της Πράξης. Σε περίπτωση υπέρβασης του ανωτέρω ποσοστιαίου ορίου, κατά τη φάση της αξιολόγησης, τροποποίησης ή πληρωμής της Πράξης, θα περικόπτονται αναλόγως οι επιλέξιμες δαπάνες.**
- v. Δεν αφορούν την μεταποίηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων.

- vi. Δεν έχουν υποβληθεί προς ένταξη από το Δικαιούχο, πάνω από μια φορά στο πλαίσιο της ίδιας Πρόσκλησης.
  - vii. Διασφαλίζεται ο σεβασμός των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. Η ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών της Δράσης 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της 30.11.2022 και θα καθορίζεται στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.
3. Η ημερομηνία ολοκλήρωσης των προτεινόμενων Πράξεων δεν υπερβαίνει την 31.12.2029.
4. Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων προσδιορίζονται στη με αριθμ. πρωτ. 114947/29.11.2022 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τίτλο «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», (Β' 6132) και εξειδικεύονται στις Προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Άρθρο 8: Επιλέξιμες Δαπάνες

1. Για την υλοποίηση των Πράξεων της Δράσης 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» ορίζονται ως επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:
- I. Οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων για την Πράξη εδαφικών εκτάσεων είναι επιλέξιμες εφ' όσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:
    - Η επιλέξιμη δαπάνη απόκτησης της εδαφικής έκτασης δεν υπερβαίνει την αντικειμενική της αξία, όπως αυτή αποτυπώνεται στο εκκαθαριστικό του ΕΝΦΙΑ. Στις περιπτώσεις εδαφικών εκτάσεων για τις οποίες δεν εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού, η επιλέξιμη δαπάνη απόκτησης της εδαφικής έκτασης δεν δύναται να υπερβαίνει την εμπορική της αξία, όπως αυτή πιστοποιείται από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα.
    - Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
    - Η επιλέξιμη δαπάνη για αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή εκτάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15%.
  - II. Εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου έως και 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης. Στις εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, δεν συνυπολογίζονται εργασίες που πραγματοποιούνται σε αυτόν αλλά εξυπηρετούν υποδομές των εγκαταστάσεων (έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, αποστραγγιστικά έργα, κ.λπ.).

- III. Έργα οδοποιίας, διάνοιξης δρόμων, επίστρωσης και ασφαλτόστρωσης (εκτός του περιβάλλοντα χώρου). Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη ορίζεται στις 100.000 € και σε κάθε περίπτωση αυτή δεν θα υπερβαίνει το 10% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης.
- IV. Λιμενικά έργα για την ασφαλή μεταφορά και διακίνηση των προϊόντων.
- V. Κατασκευή, επέκταση ή εκσυγχρονισμός κύριων ή βοηθητικών κτιριακών εγκαταστάσεων της μονάδας, περιλαμβανομένης της δαπάνης κατασκευής κτιρίου για την παραμονή προσωπικού και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων, καθώς και εγκαταστάσεων για διαχείριση ή αξιοποίηση ζωικών υποπροϊόντων, βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων, αποτέφρωσης ψαριών (κλίβανοι), κ.λπ.
- VI. Εργασίες για την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ψυκτικών χώρων αποθήκευσης αλιευτικών προϊόντων, καθώς και η αγορά, η μεταφορά και η εγκατάσταση του εξοπλισμού τους.
- VII. Μεταφορά και εγκατάσταση του απαιτούμενου νέου (καινούργιου) εξοπλισμού και μέσων για τη λειτουργία της επένδυσης (παραγωγικός, ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός, εργαστηριακός εξοπλισμός, κ.λπ.).
- VIII. Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό του υφιστάμενου εξοπλισμού και των μέσων μεταφοράς.
- IX. Κατασκευές και εξοπλισμός για την επεξεργασία και τη μεταποίηση των υποπροϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- X. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού παραγωγής κιβωτίων από πολυστερίνη που τυχόν απαιτούνται για τη συσκευασία των προϊόντων της μονάδας, με σκοπό την αποκλειστική και μόνο χρήση για τις παραγωγικές ανάγκες της μονάδας.
- XI. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εργαστηριακού εξοπλισμού.
- XII. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού γραφείων, χώρων παραμονής και εστίασης προσωπικού και συνεδριάσεων με τον απαραίτητο εξοπλισμό. Η επιλέξιμη δαπάνη της συγκεκριμένης κατηγορίας δεν θα υπερβαίνει το 10% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης.
- XIII. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανοργάνωσης, προγραμμάτων διαχείρισης – λογισμικού, καθώς και λογισμικού αναβάθμισης υφιστάμενων ηλεκτρονικών συστημάτων, μελέτες και συστήματα οργάνωσης και λειτουργίας μονάδων μεταποίησης και αποθηκών.
- XIV. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων ασφάλειας, παρακολούθησης και διαχείρισης της εγκατάστασης, εφόσον τηρείται η νομοθεσία περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- XV. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (φωτοβολταϊκά πάνελ, ανεμογεννήτριες, καυστήρες βιομάζας, κλπ.), με την προϋπόθεση ότι η ισχύς τους δεν θα υπερβαίνει τις ενεργειακές ανάγκες της εγκατάστασης.

- XVI. Αγορά χερσαίων μεταφορικών μέσων για:
- την υγιεινή και ασφαλή μεταφορά των πρώτων υλών και των προϊόντων της εγκατάστασης,
  - την μεταφορά των αναγκαίων εφοδίων στην εγκατάσταση.
  - την ασφαλή και ταχεία μεταφορά του προσωπικού που απαιτείται λόγω θέσης εγκατάστασης της εγκατάστασης.
- XVII. Εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό ή αντικατάσταση υφιστάμενων χερσαίων μέσων μεταφοράς. Ο εκσυγχρονισμός ή η αντικατάσταση των μέσων μεταφοράς αφορά σε μέσα των οποίων η ηλικία είναι μεγαλύτερη από πέντε (5) έτη.
- XVIII. Μελέτες και αμοιβές συμβούλων, άμεσα σχετιζόμενες με την Πράξη.
- XIX. Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών είναι επιλέξιμες εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται ο δικαιούχος, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα τους για την ομαλή λειτουργία τους σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού.
- XX. Ιδιοπαραγωγές παγίων που πραγματοποιεί ο Δικαιούχος είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι πραγματικές δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ο Δικαιούχος. Σε περίπτωση που η λογιστική απεικόνιση των δαπανών είναι χαμηλότερου ύψους των πραγματικών δαπανών, ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι δαπάνες που προσδιορίζονται με βάση τη λογιστική τους απεικόνιση.
- XXI. Δαπάνες ενοικίων για τη χρήση πάγιων στοιχείων που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της Πράξης, είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος για τη χρήση των παγίων καθ' όλη τη διάρκεια της Πράξης δικαιολογεί τη μη απόκτησή τους με άλλο τρόπο και με την επιφύλαξη των λοιπών κανόνων επιλεξιμότητας.
- XXII. Μελέτη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας, περιβαλλοντικής διαχείρισης, σήμανσης – πιστοποίησης των προϊόντων, σύμφωνα με εθνικά ή διεθνή πρότυπα και σήματα ποιότητας.
- XXIII. Η αγορά και η χρήση άυλων παγίων στοιχείων, όπως π.χ. διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, λογισμικού κ.λπ., είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον η αγορά ή η χρήση των στοιχείων αυτών αποτελεί αντικείμενο της Πράξης.
- XXIV. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης εφόσον αιτιολογούνται για την υλοποίηση της Πράξης και με τους εξής όρους:
- ο μισθωτής είναι ο άμεσος Δικαιούχος της Πράξης,

- τα μισθώματα που καταβάλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή, συνοδευόμενα από εξοφλημένο τιμολόγιο ή λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, αποτελούν τη δαπάνη που είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση.
  - Σε περίπτωση σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που περιλαμβάνει ρήτρα αγοράς ή προβλέπει ελάχιστη περίοδο χρηματοδοτικής μίσθωσης ίση με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, το ανώτατο ποσό που είναι επιλέξιμο για χρηματοδοτική συνδρομή του Ταμείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την καθαρή αγοραία αξία του εκμισθωμένου πάγιου στοιχείου. Οι άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, (φόροι, περιθώριο κέρδους του εκμισθωτή, κόστος αναχρηματοδότησης, γενικά έξοδα, έξοδα ασφαλίσεων, κλπ.) δεν είναι επιλέξιμες.
  - Η οικονομική ενίσχυση για τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που αναφέρονται στο προηγούμενο σημείο καταβάλλεται στον μισθωτή σε μία (1) ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τα μισθώματα που έχουν πραγματικά καταβληθεί. Εάν η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης λήγει μετά την τελική ημερομηνία έως την οποία λαμβάνονται υπόψη οι πληρωμές στο πλαίσιο της εν λόγω επενδυτικής πρότασης του ΠΑΛΥΘ 2021-2027, θεωρούνται επιλέξιμες μόνο οι δαπάνες για τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα που καταβλήθηκαν από το μισθωτή έως την τελική ημερομηνία των πληρωμών στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης.
  - Σε περίπτωση συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς και των οποίων η διάρκεια είναι μικρότερη από τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθώματα είναι επιλέξιμα για οικονομική ενίσχυση κατ' αναλογία προς την περίοδο της επιλέξιμης Πράξης.
  - Ωστόσο, ο μισθωτής πρέπει να μπορεί να αποδεικνύει ότι η χρηματοδοτική μίσθωση είναι η πλέον αποτελεσματική από πλευράς κόστους μέθοδος για την απόκτηση της χρήσης του εξοπλισμού. Εάν η χρησιμοποίηση εναλλακτικής μεθόδου (π.χ. μίσθωση εξοπλισμού), συνεπαγόταν χαμηλότερο κόστος, το επί πλέον κόστος αφαιρείται από την επιλέξιμη δαπάνη.
- XXV. Τεχνικά έξοδα σε ποσοστό έως 5% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης. Με τον όρο τεχνικά έξοδα νοούνται οι αμοιβές για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών αδειοδότησης του έργου, μελέτες εφαρμογής, έκδοση οικοδομικών αδειών, μελέτες επίβλεψης, εδαφοστατικές μελέτες, μελέτες μηχανολογικού εξοπλισμού, κ.λπ.

2. Η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών της Δράσης 2.2.3 ορίζεται στην εκάστοτε Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης, που εκδίδεται από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα. Σε κάθε περίπτωση για να θεωρηθούν επιλέξιμες για χρηματοδότηση οι εν λόγω δαπάνες θα πρέπει να

αποτυπώνονται (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία) στις απαραίτητες Άδειες του έργου κατά το χρόνο κτήσης των αγαθών και μέχρι λήξης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε:

- i. Ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί ή έχει μισθωθεί από το δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
- ii. Ποσά για αγορά οικοπέδου, εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, έργα οδοποιίας, αγορά γόνου ή/και γεννητόρων, εξοπλισμό γραφείων, χώρων παραμονής και εστίασης προσωπικού και συνεδριάσεων, καθώς και τεχνικά έξοδα που υπερβαίνουν τα ποσοστά που έχουν προσδιοριστεί στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
- iii. Αγορά, κατασκευή και προμήθεια εξοπλισμού που δεν είναι απαραίτητος για τους λειτουργικούς σκοπούς της επένδυσης.
- iv. Δαπάνες που δεν περιγράφονται αναλυτικά στην αντίστοιχη ενότητα της τεχνοοικονομικής μελέτης,
- v. Εργασίες επισκευής και συντήρησης υφιστάμενων εξοπλισμών και εγκαταστάσεων.
- vi. Εργασίες πρασίνου (δενδροφύτευση, χλοοτάπητες, κ.λπ.) και έργα διακόσμησης.
- vii. Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών.
- viii. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης.
- ix. Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις. Εξαιρούνται και είναι επιλέξιμα, για τα μεταφορικά μέσα, τέλη ταξινόμησης και δασμοί, ενσωματωμένα ή μη στα τιμολόγια αγοράς τους.
- x. Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές).
- xi. Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών.
- xii. Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι επτά (7) θέσεων.
- xiii. Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής.
- xiv. Αγορά αναλώσιμων υλικών.
- xv. Λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.
- xvi. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης, εκτός αν αυτό προσληφθεί ειδικά για εργασία αποκλειστικά για την υλοποίηση της Πράξης και λήγει η ενασχόλησή του με την ολοκλήρωση των εργασιών.
- xvii. Έξοδα σύστασης της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου, έξοδα συμβολαιογράφου, έξοδα ταξιδιών.

- xviii. Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας μίας επιχείρησης.
- xix. Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών.
- xx. Έξοδα ενοικίασης υλικού-εξοπλισμού, εκτός των περιπτώσεων στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
- xxi. Έξοδα κατασκευής προσωρινών έργων.
- xxii. Δαπάνες για την προμήθεια εξοπλισμού και την εκτέλεση εργασιών επί εγκαταστάσεων, οι οποίες δεν αποτυπώνονται -εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία- στην αδειοδότηση του έργου.

Άρθρο 9: Προϋπολογισμός Πράξεων – Διάρκεια υλοποίησης

Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων επενδυτικών προτάσεων – Πράξεων, στο πλαίσιο προσκλήσεων της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, ορίζεται το ποσό των **200.000 ευρώ** και πρέπει να τηρείται σε όλα τα στάδια, ήτοι : υποβολή, ένταξη, υλοποίηση, πληρωμή. Οποιαδήποτε επενδυτική πρόταση/Πράξη με χαμηλότερο προϋπολογισμό από το εν λόγω ποσό, θα απορρίπτεται ή θα απεντάσσεται.

Πράξεις με προϋπολογισμό κάτω των 200.000 ευρώ που αφορούν στη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας δύνανται να υλοποιούνται μέσω των τοπικών στρατηγικών αλιείας (ΤΑΠΤΟΚ-CLLD), εφαρμόζοντας τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας και των κατ' αντιστοιχία προβλεπόμενων διαδικασιών και οργάνων στο ΣΔΕ και στις εγκεκριμένες στρατηγικές.

Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων προτάσεων/Πράξεων ορίζεται το ποσό των **4.000.000 ευρώ**. Στην περίπτωση που η επενδυτική πρόταση/Πράξη έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο του ορίου αυτού, το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση της Πράξης. Αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται.

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης και ολοκλήρωσης των υποβαλλομένων προτάσεων/Πράξεων, ορίζεται στους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης, με δυνατότητα παράτασης έως τους **δώδεκα (12) μήνες**, σε απολύτως τεκμηριωμένες περιπτώσεις και μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Άρθρο 10: Χρηματοδοτικό Σχήμα – Περιοχές Εφαρμογής

1. Η Δράση 2.2.3 «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» εφαρμόζεται σε ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια. Το μέγιστο ποσοστό χορηγούμενης Δημόσιας Ενίσχυσης (Ενωσιακή και Εθνική συνδρομή) για τις Πράξεις που θα ενταχθούν για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας,

διαφοροποιείται σύμφωνα με το άρθρο 41 του Καν. (ΕΕ) 2021/1139 και του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ, ανάλογα με την κατηγορία των Δικαιούχων, τον τόπο υλοποίησης και το είδος των Πράξεων. Ειδικότερα, ενισχυμένα ποσοστά Δημόσιας Ενίσχυσης χορηγούνται στις κάτωθι περιπτώσεις:

- Πράξεις που υλοποιούνται από οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών ή διακλαδικές οργανώσεις.
- Πράξεις που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:
  - ✓ εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον,
  - ✓ έχουν συλλογικό Δικαιούχο,
  - ✓ διαθέτουν καινοτόμα χαρακτηριστικά, ή διασφαλίζουν την πρόσβαση του κοινού στα αποτελέσματά τους,
- Πράξεις που υποστηρίζουν καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες ή εξοπλισμό.
- Πράξεις που υλοποιούνται στα «Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά», στα οποία περιλαμβάνονται:
  - ✓ τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,
  - ✓ τα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου,
  - ✓ η Σαμοθράκη (Π.Ε. Έβρου),
  - ✓ η Θάσος (Π.Ε. Καβάλας),
  - ✓ οι Βόρειες Σποράδες (Π.Ε. Μαγνησίας),
  - ✓ η Σκύρος και η Σκυροπούλα (Π.Ε. Εύβοιας),
  - ✓ τα Κύθηρα και τα Αντικύθηρα (Π.Ε. Πειραιώς και Νήσων),
  - ✓ η Γαύδος, η Γαυδοπούλα, τα Παξιμάδια, η Χρυσή, το Κουφονήσι, η Παξιμάδα, η Δραγονάδα, οι Διονυσάδες, η Δία, η Ελάσα (Περιφέρεια Κρήτης),
  - ✓ οι Οθωνοί, η Ερεϊκούσα, το Μαρθάκιον, οι Παξοί, οι Αντίπαξοι (Π.Ε. Κέρκυρας),
  - ✓ οι Στροφάδες (Π.Ε. Ζακύνθου),
  - ✓ η Σαπιέντζα, η Σχίζα (Π.Ε. Μεσσηνίας),
  - ✓ οι Εχινάδες (Π.Ε. Κεφαλληνίας & Ιθάκης).

2. Τα ποσοστά Δημόσιας Δαπάνης και Ιδιωτικής Συμμετοχής των Πράξεων που θα ενταχθούν για χρηματοδότηση, έχουν ως εξής :

α/α	Δικαιούχοι	Συμμετοχή στην Πράξη	Επικράτεια της Χώρας	Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά	Πράξεις που: α. εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον, β. έχουν συλλογικό Δικαιούχο και γ. διαθέτουν καινοτόμα χαρακτηριστικά ή διασφαλίζουν την πρόσβαση του κοινού στα αποτελέσματά τους	Πράξεις που υποστηρίζουν καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες ή εξοπλισμό στον τομέα της μεταποίησης
1	Πολύ μικρές, μικρές & μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	Δημόσια Ενίσχυση	60%	85%	-	75%
		Ιδιωτική Συμμετοχή	40%	15%	-	25%
2	Οργανώσεις αλιέων & άλλοι συλλογικοί Δικαιούχοι	Δημόσια Ενίσχυση	60%	85%	100%	75%
		Ιδιωτική Συμμετοχή	40%	15%	0%	25%

3	Οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών & διακλαδικών οργανώσεων	Δημόσια Ενίσχυση	75%	85%	100%	75%
		Ιδιωτική Συμμετοχή	25%	15%	0%	25%

Γενικές Επισημάνσεις:

- Όταν μία Πράξη εμπίπτει σε περισσότερες της μιας των ανωτέρω περιπτώσεων, εφαρμόζεται το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.
- Ως Συλλογικοί δικαιούχοι νοούνται οι «οργανωτικές οντότητες» που αναγνωρίζονται από τις εθνικές αρχές ότι αντιπροσωπεύουν το συμφέρον των μελών τους, μιας ομάδας ενδιαφερομένων μερών ή του δημόσιου συνόλου εν γένει. Περιλαμβάνονται οργανωτικές οντότητες των κλάδων αλιείας, υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης αλιευτικών προϊόντων τοπικού ή εθνικού χαρακτήρα.
- Ως συλλογικό συμφέρον νοείται όταν το αποτέλεσμα μίας δράσης ή ενέργειας, ή μίας σειράς δράσεων ή ενεργειών, έχει ευρύτερες ευμενείς και θετικές συνέπειες στην κοινωνία, στην τοπική και εθνική ανάπτυξη. Το όφελος του αποτελέσματος δεν θα πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στα συμφέροντα του δικαιούχου ή στα ατομικά συμφέροντα των μελών του εφόσον πρόκειται για συλλογικό φορέα, αλλά να επεκτείνεται στην ευρύτερη κοινωνία.
- Πράξεις με Καινοτόμα χαρακτηριστικά ή/και εφαρμογή προηγμένης ή καινοτόμου τεχνολογίας: Μία πράξη χαρακτηρίζεται ως καινοτόμος, είτε από τη χρήση μιας διαδικασίας που υιοθετεί νέες, ή σημαντικά βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής που μπορεί να εμπεριέχουν αλλαγές στον εξοπλισμό ή και την οργάνωση παραγωγής, ή συνδυασμό των παραπάνω, όπως και να προέρχονται από τη χρήση νέας γνώσης, είτε από την παραγωγή ενός προϊόντος, του οποίου τα χαρακτηριστικά ή η χρήση διαφέρουν σημαντικά των υπαρχόντων, ή το οποίο έχει βελτιωθεί μέσω ενίσχυσης, ή αναβάθμισης της αποδοτικότητας. Σύμφωνα με τα παραπάνω, για την αξιολόγηση/βαθμολόγηση της πράξης λαμβάνονται υπόψη, αν:
  - Το προϊόν της επένδυσης είναι πρωτότυπο/καινοτόμο με την έννοια ότι: δεν παράγεται στην Ελλάδα παρόμοιο προϊόν ή δεν παράγεται στην Ελλάδα το συγκεκριμένο προϊόν, αλλά θα υποκαταστήσει παρόμοια προϊόντα που παράγονται εγχώρια για μια ή και περισσότερες εφαρμογές, με ριζική όμως διαφοροποίηση λόγω των υλικών κατασκευής ή και της ενσωματωμένης τεχνολογίας σε αυτό, ή το προϊόν έχει ξεκινήσει να παράγεται ήδη στην Ελλάδα την τελευταία πενταετία, θεωρείται όμως διεθνώς νέο και εξελισσόμενο.
  - Το προϊόν της επένδυσης είναι ουσιαδώς διαφοροποιημένο σε σχέση με τα αντίστοιχα προϊόντα/υπηρεσίες που ήδη παράγονται όσον αφορά : τις τεχνικές προδιαγραφές, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, το ενσωματωμένο λογισμικό, τις προστιθέμενες χρήσεις, τη φιλικότητα προς το χρήστη, τη φιλικότητα προς το περιβάλλον.
  - Η πρόταση παρουσιάζει διοικητική-οργανωτική καινοτομία ή κοινωνική καινοτομία.

- Διασφάλιση της πρόσβασης του κοινού στα αποτελέσματα νοείται, η ανάρτηση του συνόλου των παραδοτέων της πράξης στον ιστότοπο της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ «alieu.gr».
- Οργανώσεις αλιέων, σύμφωνα με το Ν. 1361/1983 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών & διακλαδικών οργανώσεων σύμφωνα με την υπ' αριθ. 397/18235/2017 ΥΑ, όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθ. 2430/110502/2017 ΥΑ και ισχύει.

Κατηγορία επιχείρησης σύμφωνα με την αριθ. (2003)/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Κατηγορία Επιχείρησης	Αριθμός απασχολούμενων : Ετήσια μονάδα εργασίας (ΕΜΕ)	Ετήσιος κύκλος εργασιών	ή	Σύνολο ετήσιου ισολογισμού
Μεσαία	< 250	≤ 50 εκατ. €	ή	≤ 43 εκατ. €
Μικρή	< 50	≤ 10 εκατ. €	ή	≤ 10 εκατ. €
Πολύ μικρή	< 10	≤ 2 εκατ. €	ή	≤ 2 εκατ. €

Σύμφωνα με την αριθμ. (2003)/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την ανωτέρω κατηγοριοποίηση πρέπει να πληρούται τόσο το κριτήριο του αριθμού των απασχολούμενων, όσο και ένα εκ των δύο οικονομικών κριτηρίων.

3. Η Ιδιωτική Συμμετοχή του φορέα του επενδυτικού σχεδίου δύναται να αποτελείται από ίδια κεφάλαια ή/και εξωτερική χρηματοδότηση, ενώ καλύπτεται σύμφωνα με την πρόοδο του έργου και αναλογικά με τις εκταμιεύσεις των οικονομικών ενισχύσεων, οπωσδήποτε όμως πριν από την υποβολή της αίτησης τελικής πληρωμής. Η κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής τεκμηριώνεται με τους ακόλουθους τρόπους (μεμονωμένα ή συνδυαστικά):

α. Κάλυψη της αναλογούσας ιδιωτικής συμμετοχής ή τμήματος αυτής με ίδια κεφάλαια:

- Αύξηση του μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου του φορέα της επένδυσης από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων σε μετρητά, για τους σκοπούς της επένδυσης. Η αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να γίνεται και έως 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει πραγματοποιηθεί με αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή για τους σκοπούς της επένδυσης βάσει σχετικής απόφασης του αρμόδιου οργάνου του φορέα της επένδυσης, ενώ εξακολουθεί να υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρείας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (αφαιρουμένων τυχών ποσών που έχουν αναλωθεί με σκοπό την υλοποίηση των αναδρομικών δαπανών της επένδυσης). Σημειώνεται ότι ως χρόνος της αύξησης του μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου θεωρείται η ημερομηνία ανακοίνωσης από το ΓΕΜΗ της πιστοποίησης της καταβολής του ποσού της αύξησης (για τις επιχειρήσεις που

υποχρεούνται στην πιστοποίηση της καταβολής της αύξησης του κεφαλαίου τους) ή της καταχώρησης της τροποποίησης του καταστατικού (για τις λοιπές επιχειρήσεις).

- Αύξηση του μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου του φορέα της επένδυσης με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων κερδών εις νέο, όπως αυτά εμφανίζονται στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση (αποκλειστικά για Νομικά Πρόσωπα που τηρούν βιβλία Γ' Κατηγορίας).
- Ανάλωση υφιστάμενων κερδών εις νέο του φορέα της επένδυσης όπως αυτά εμφανίζονται στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό κατά την υλοποίηση της επένδυσης (αποκλειστικά για Νομικά Πρόσωπα που τηρούν βιβλία Γ' Κατηγορίας).
- Ανάλωση υφιστάμενων ταμειακών διαθεσίμων του φορέα της επένδυσης.

Επιπλέον των ανωτέρω, στην απαιτούμενη ιδιωτική συμμετοχή του φορέα της επένδυσης δύναται να προσμετρηθούν ως ίδια κεφάλαια και οι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν τη χρονική περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών που ορίζεται στην Πρόκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης και της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον διαπιστώνεται η πλήρης εξόφλησή τους.

β. Κάλυψη της αναλογούσας ιδιωτικής συμμετοχής ή τμήματος αυτής με εξωτερική χρηματοδότηση:

- Σύναψη τραπεζικού δανείου ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακού δανείου, εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, το οποίο συνάπτεται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Επιτρέπεται η κίνηση του δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου.

Άρθρο 11: Διαδικασία υποβολής και παραλαβής αίτησης χρηματοδότησης

1. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης, υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), που λειτουργεί στον ιστότοπο <https://opske.gr>. Ο φορέας υποχρεούται να συμπληρώσει το σύνολο των υποχρεωτικών πεδίων της ηλεκτρονικής Αίτησης, μεταξύ των οποίων και την ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, μέσω της οποίας η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ θα αποστέλλει στον φορέα το σύνολο των απαιτούμενων εγγράφων που σχετίζονται με το αίτημα χρηματοδότησης.

Αιτήσεις στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ δεν είναι δυνατό να υποβληθούν.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, που προσδιορίζεται στην Πρόσκληση, δεν γίνεται αποδεκτή η υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων χρηματοδότησης.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης από τον δυνητικό δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει ξεκινήσει η επόμενη ενέργεια (Αξιολόγηση) και εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης όπως αυτή προσδιορίζεται στην Πρόσκληση. Η επανεπεξεργασία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ, με τα δεδομένα που έχουν ήδη καταχωρηθεί να είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ ως ημερομηνία υποβολής λαμβάνεται υπόψη η (τελευταία) ημερομηνία επανυποβολής της αίτησης.

2. Εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, από την υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, ο δυνητικός Δικαιούχος της Πράξης, οφείλει να καταθέσει στην ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, πλήρη φάκελο τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή **(USB Stick) το σύνολο του φακέλου και των προβλεπόμενων στοιχείων**, όπως περιγράφεται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Μετά την υποβολή του φυσικού φακέλου και έως την έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης Πράξης, αιτήματα που υποβάλλονται με πρωτοβουλία του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με σκοπό τη διόρθωση, τροποποίηση ή συμπλήρωση των στοιχείων και των περιεχομένων του φυσικού φακέλου, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής της νομικής μορφής του φορέα, δεν γίνονται αποδεκτά από την Υπηρεσία.

Άρθρο 12: Δικαιολογητικά και στοιχεία για την παραλαβή της αίτησης χρηματοδότησης – Περιεχόμενο φακέλου χρηματοδότησης

Ο φάκελος Αίτησης Χρηματοδότησης πρέπει απαραίτητα και ανάλογα με την περίπτωση, να περιλαμβάνει, κατά σειρά προτεραιότητας, τα πιο κάτω δικαιολογητικά (που θα εναρμονίζονται υποχρεωτικά σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία) και τεχνοοικονομικά στοιχεία:

1. Περιγραφή των περιεχομένων του φακέλου.
2. Αντίγραφο της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ, όπου αναγράφεται η ακριβής ημερομηνία υποβολής της.

3. Δήλωση με τα στοιχεία σχετικά με την ιδιότητα της επιχείρησης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής και του Καν (ΕΕ) 1388/2014, η οποία θα φέρει πρωτότυπη υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα του φορέα.
4. Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό του φορέα (ή καταστατικό σύστασης του φορέα με το σύνολο των τροποποιήσεών του οι οποίες έχουν συντελεστεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης), συνοδευόμενο από τεκμηριωτικό υλικό καταχώρησης/δημοσίευσής του (σε ΓΕΜΗ ή Πρωτοδικείο) και πρόσφατο Πιστοποιητικό περί των καταχωρηθεισών τροποποιήσεών του. Αιτήσεις εταιρειών υπό ίδρυση δεν θα λαμβάνονται υπόψη. Εάν η επιχείρηση είναι ατομική, προσκομίζεται βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος. Σε περίπτωση που κάποια εκ των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), δεν απαιτείται η υποβολή τους. *Σε ότι αφορά τις οργανώσεις παραγωγών, τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και τις διακλαδικές οργανώσεις, υποβάλλεται το σύνολο των προβλεπόμενων εγκρίσεων και αποφάσεων των αρμόδιων Αρχών, που προβλέπεται από τις ισχύουσες ενωσιακές και εθνικές διατάξεις και αφορούν στην αναγνώρισή τους και τήρηση των κανόνων λειτουργίας.*
5. Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης του φορέα (εφόσον δεν προκύπτει από το Καταστατικό του) και Απόφαση του αρμοδίου οργάνου για :
  - τον ορισμό του υπευθύνου υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Το ανωτέρω πρόσωπο είναι το μόνο αρμόδιο για την υποβολή του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών εκ μέρους του φορέα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου .
  - τον αριθμό IBAN του Τραπεζικού Λογαριασμού στον οποίο θα καταβάλλονται οι οικονομικές ενισχύσεις.
6. Οικονομικά στοιχεία του φορέα για τα τρία τελευταία φορολογικά έτη. Στην περίπτωση που ο φορέας:
  - Είναι υποχρεωμένος να δημοσιεύει ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσης, απαιτείται η υποβολή τους και η προσκόμιση τεκμηριωτικού υλικού δημοσίευσής τους (σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις). Σε περίπτωση που κάποια εκ των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας του ΓΕΜΗ, δεν απαιτείται η υποβολή τους.
  - Δεν είναι υποχρεωμένος να δημοσιεύει ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσης, απαιτείται η προσκόμιση αντιγράφων των εντύπων φορολογίας εισοδήματος Ε3 και δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Νομικών Προσώπων – Οντοτήτων (Έντυπο Ν).Στην περίπτωση νεοσύστατης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης η οποία δεν έχει κλείσει την πρώτη της πλήρη διαχειριστική χρήση, δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής των ανωτέρω.
7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του μεγέθους του φορέα ως ΜΜΕ:

- i. Στοιχεία πιστοποίησης της εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης του φορέα και των συνδεδεμένων / συνεργαζόμενων επιχειρήσεων κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής, ήτοι:
    - Πρακτικό τελευταίας Γενικής Συνέλευσης μετόχων / εταίρων / μελών ή (σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής / εταιρικής σύνθεσης μετά την τελευταία Γ.Σ.) απόσπασμα του βιβλίου μετόχων / μελών, με υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα της εταιρείας.
    - Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό συνοδευόμενο από τεκμηριωτικό υλικό καταχώρησης/δημοσίευσής του (σε ΓΕΜΗ ή Πρωτοδικείο).
  - ii. Οικονομικές καταστάσεις/ισολογισμοί για τα τρία (3) τελευταία φορολογικά έτη (για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' Κατηγορίας) ή αντίστοιχα έντυπα Ε3 και Ν (για επιχειρήσεις με βιβλία Β' Κατηγορίας) των συνδεδεμένων / συνεργαζόμενων επιχειρήσεων του φορέα.
  - iii. Στοιχεία πιστοποίησης του πλήθους των απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) του φορέα επένδυσης και των συνδεδεμένων / συνεργαζόμενων επιχειρήσεων για τα τρία (3) τελευταία έτη, ήτοι:
    - καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών),
    - αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε.
8. Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, που να καλύπτει την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
9. Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, που να καλύπτει την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
- 10.Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, το οποίο να έχει εκδοθεί έως 2 μήνες πριν την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
- 11.Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής ή μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα δηλώνει, ότι:
- Δεν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα ή παράπτωμα που θίγει τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ και δεν έχει καταδικαστεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καν. (ΕΕ) 2021/1139 του ΕΤΘΑΥ και τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό της Επιτροπής (ΕΕ) 2022/2181 της 29^{ης} Ιουνίου 2022. Συγκεκριμένα:
- i. Η επιχείρηση δεν έχει διαπράξει σοβαρές παραβάσεις ή δεν είναι υπεύθυνη για σοβαρές παραβάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 του Συμβουλίου ή το άρθρο 90 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1224/2009, τους τελευταίους 12 μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

- ii. Η επιχείρηση δεν έχει εμπλακεί στη λειτουργία, τη διαχείριση ή την κυριότητα αλιευτικού σκάφους που περιλαμβάνεται στον κατάλογο σκαφών παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008, τους τελευταίους 24 μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- iii. Η επιχείρηση δεν έχει εμπλακεί στη λειτουργία, τη διαχείριση ή την κυριότητα σκάφους με σημαία χώρας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο των μη συνεργαζόμενων τρίτων χωρών που προβλέπεται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008, τους τελευταίους 12 μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- iv. Η επιχείρηση δεν έχει διαπράξει ή δεν θεωρείται υπεύθυνη για ένα από τα αδικήματα που ορίζονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τους τελευταίους 24 μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- v. Η επιχείρηση δεν έχει διαπράξει ή δεν θεωρείται υπεύθυνη για απάτη όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) ή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας Αλιείας & Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ).

12. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, **με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής** του νόμιμου εκπροσώπου ή μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα δηλώνει:

- i. Ότι η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης ή ότι η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή ότι η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- ii. Ότι το σύνολο ή μέρος των προτεινόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, δεν έχει λάβει στήριξη από άλλο Ταμείο ή Ενωσιακό ή/και Εθνικό μέσο, ή στα πλαίσια άλλου Προγράμματος του ίδιου Ταμείου.
- iii. Ότι η λειτουργία της επένδυσης θα συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των Ενωσιακών και Εθνικών διατάξεων, (ΚΑΛΠ, ΚΟΑ, ΠΛΑ ΑΛΙΕΙΑ, Σύστημα Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων, κλπ.), που αφορούν στη διακίνηση, εμπορία, ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, την πρόληψη, αποτροπή και εξάλειψη της ΠΛΑ ΑΛΙΕΙΑΣ και τη μέριμνα για την ενημέρωση του καταναλωτή.
- iv. Τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν ή/και τον αριθμό των υφιστάμενων θέσεων εργασίας που θα διατηρηθούν.
- v. Τον τρόπο και τη διαδικασία κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής.

- vi. Ότι έχει λάβει γνώση των υποχρεώσεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΧΘΔ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- vii. Επίσης, σε περίπτωση επέκτασης, εκσυγχρονισμού ή μετεγκατάστασης υφιστάμενης μονάδας, ο φορέας θα δηλώνει αν επιδοτήθηκε ή όχι η αρχική μονάδα στα πλαίσια οποιουδήποτε Εθνικού ή Ενωσιακού Προγράμματος. Εάν η αρχική μονάδα/εγκατάσταση έχει επιδοτηθεί από Εθνικούς ή Ενωσιακούς πόρους: θα δηλώνεται ο τίτλος του Προγράμματος στο οποίο εντάχθηκε, η ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον πρόκειται για αντικατάσταση υπάρχουσας υποδομής, αν έχει παρέλθει η προβλεπόμενη προθεσμία τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
- 13.Αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν τη δυνατότητα του φορέα να καταβάλει την ιδιωτική του συμμετοχή στην επένδυση, όπως αυτά θα ορίζονται στην Πρόκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.
- 14.Απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων/εταίρων του φορέα, στην περίπτωση εταιρείας, για το ύψος και τον τρόπο κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής.
- 15.Αναλυτική τεχνοοικονομική προμελέτη, που θα περιλαμβάνει:
- ✓ **Εισαγωγή**. Συνοπτική παρουσίαση της Πράξης - σύνοψη των βασικών στοιχείων της Πράξης, (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού).
  - ✓ **Ενότητα Α**. Στοιχεία φορέα Πράξης (στοιχεία ίδρυσης φορέα, μετοχική σύνθεση – μετοχικό κεφάλαιο, στοιχεία μετόχων/εταίρων, δραστηριότητα του φορέα, μέγεθος φορέα Πράξης).
  - ✓ **Ενότητα Β**. Τεχνική περιγραφή της Πράξης: περιγραφή της προτεινόμενης Πράξης και της παραγωγικής διαδικασίας αυτής, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή εγκαταστάσεων, αποτύπωση επιφανειών και χρήσεων χώρων, καθώς και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια, τεκμηρίωση δυναμικότητας). Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού, επέκτασης, ή και μετεγκατάστασης, τα ανωτέρω θα πρέπει να περιγράφονται συσχετιζόμενα με την υφιστάμενη κατάσταση της παραγωγικής μονάδας.
  - ✓ **Ενότητα Γ**. Στοιχεία απασχόλησης και τεκμηρίωσης των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης. Ειδικότερα :
    - Τεκμηρίωση του υπολογισμού των υφισταμένων θέσεων απασχόλησης του φορέα της Πράξης σε ΕΜΕ στην εγκατάσταση που θα υλοποιηθεί η Πράξη κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση πριν την υποβολή της αίτησης.

- Ανάλυση των δημιουργούμενων με την υλοποίηση της Πράξης νέων θέσεων απασχόλησης και τεκμηρίωση του υπολογισμού αυτών σε ΕΜΕ.
- ✓ **Ενότητα Δ.** Κόστος Πράξης και πηγές χρηματοδότησης, παρουσίαση αναλυτικού και συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, χρηματοδοτικού σχήματος, και ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.
- ✓ **Ενότητα Ε.** Στοιχεία αγοράς (στοιχεία του κλάδου βάσει διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων).
- ✓ **Ενότητα ΣΤ.** Προβλέψεις βιωσιμότητας μετά την υλοποίηση της επένδυσης (ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας).

Η τεχνοοικονομική προμελέτη, με αριθμημένες σελίδες, θα υπογράφεται και θα σφραγίζεται (με τα πλήρη στοιχεία του υπογράφοντος) από Ιχθυολόγο, από Οικονομολόγο όταν το προτεινόμενο κόστος της Πράξης υπερβαίνει τα 500.000 €, καθώς και από Μηχανικούς για τα τεχνικά σχέδια της επένδυσης, τις προμετρήσεις των εγκαταστάσεων και τις τεχνικές προδιαγραφές των υλικών και εξοπλισμών. Επίσης υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση των μελετητών στην οποία θα δηλώνεται ότι νόμιμα υπογράφουν και φέρουν την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων της ειδικότητάς τους και την ορθότητα των σχετικών υπολογισμών.

16. Αναλυτική Λίστα Δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.
17. Κυρωμένο αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας οικοπέδου ή συμβολαίου ενοικίασης μετεγγραμμένου στο οικείο Υποθηκοφυλακείο (άρθρο 618 Α.Κ.). Σε περιπτώσεις εμπορικών μισθώσεων λαμβάνεται υπόψη το ισχύον νομικό καθεστώς των εμπορικών μισθώσεων. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ΒΕ.ΠΕ. ως αποδεικτικό ύπαρξης οικοπέδου γίνεται δεκτή η δέσμευση του οικοπέδου από τον φορέα ΒΕ.ΠΕ. Σε περιπτώσεις μίσθωσης χερσαίας έκτασης του δημοσίου, θα συνοποβάλλονται οι σχετικές αποφάσεις και τα μισθωτήρια συμβόλαια, εφόσον προβλέπονται από αυτές.
18. Πλέον πρόσφατο εκκαθαριστικό του ΕΝΦΙΑ ή έκθεση ανεξάρτητου πιστοποιημένου εκτιμητή ή δεόντως εξουσιοδοτημένου επίσημου φορέα σχετικά με την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης στην οποία θα υλοποιηθεί η επένδυση (εφόσον η απόκτησή της αποτελεί αιτούμενη δαπάνη).
19. Τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης και τεχνικά σχέδια (όψεις, κατόψεις, τομές) που συνοδεύουν την ισχύουσα αδειοδότηση της μονάδας, τα οποία αποτυπώνουν όλες τις χερσαίες εγκαταστάσεις επί των οποίων προτείνονται κτηριακές παρεμβάσεις. Εφόσον η υλοποίηση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου επιφέρει την τροποποίηση των αδειών δόμησης, εγκατάστασης ή/και λειτουργίας της μονάδας, υποβάλλονται και τα τεχνικά σχέδια που συνοδεύουν το σχετικό αίτημα τροποποίησης.
20. Άδεια κυκλοφορίας υφιστάμενων χερσαίων μεταφορικών μέσων (εφόσον περιλαμβάνονται δαπάνες προμήθειας ή εκσυγχρονισμού τους).

21. Απόφαση/εις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.
22. Κτηνιατρική Άδεια της εγκατάστασης, σύμφωνα με το Π.Δ. 28/2009 (όπου απαιτείται).
23. Κτηνιατρική Άδεια της εγκατάστασης, σύμφωνα με το Π.Δ. 79/2007 (όπου απαιτείται).
24. Έγκριση μελέτης διάθεσης αποβλήτων, (όπου απαιτείται).
25. Άδεια Δόμησης των υπό ανέγερση κτηριακών εγκαταστάσεων καθώς και των υφιστάμενων εγκαταστάσεων της μονάδας στις οποίες προτείνονται κτηριακές παρεμβάσεις.
26. Άδεια εγκατάστασης ή/και λειτουργίας της μονάδας που θα συνοδεύονται και με τα σχέδια διάταξης Η/Μ εξοπλισμού (όπου απαιτείται). Εφόσον η υλοποίηση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου επιφέρει την τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης ή/και λειτουργίας της μονάδας, υποβάλλονται και τα σχέδια διάταξης Η/Μ εξοπλισμού που συνοδεύουν το σχετικό αίτημα τροποποίησης.
27. Άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης συμπεριλαμβανομένης της υπαγωγής στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις.
28. Άδεια χρήσης νερού και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων (όπου απαιτείται).
29. Άδεια χρήσης αιγιαλού και παραλίας και εκτέλεσης έργων (όπου απαιτείται).
30. Προσφορές αναλυτικές υπογεγραμμένες από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή (κτιριακά, μηχανήματα, εξοπλισμοί, μέσα μεταφοράς, κλπ.) με αντίστοιχες προμετρήσεις, οι οποίες θα αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση του προϋπολογισμού (χωρίς ΦΠΑ), συνοδευόμενες από συγκεντρωτικό πίνακα και αντίστοιχα προσπέκτους (μηχανήματα, εξοπλισμοί). Η ημερομηνία των προσφορών δεν θα πρέπει να απέχει χρονικά πέραν του εξαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
31. Κάθε επιπλέον στοιχείο και δικαιολογητικό που θα καθοριστεί στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Στις περιπτώσεις των αδειών των σημείων 21 έως και 29 του παρόντος άρθρου, που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου, βρίσκονται σε διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης ή τροποποίησης, υποβάλλονται οι προϊσχύουσες άδειες, εφόσον υπάρχουν, καθώς και το αντίστοιχο αίτημα έκδοσης, ανανέωσης ή τροποποίησης. Στην περίπτωση αυτή πρέπει όλες οι ανωτέρω άδειες να προσκομισθούν με την αίτηση πληρωμής της Α΄ Δόσης της Πράξης, εκτός των αδειών λειτουργίας που δύνανται να προσκομισθούν με την αίτηση πληρωμής της Τελικής Δόσης της Πράξης.

Οι τεchnοοικονομικές προμελέτες θα είναι δακτυλογραφημένες σε μέγεθος Α4, δεν θα είναι βιβλιοδετημένες και θα υποβάλλονται σε ντοσιέ (κλασέρ).

Άρθρο 13: Όργανα αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης - Κριτήρια και διαδικασία αξιολόγησης - Έγκριση χρηματοδότησης

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης διενεργείται μέσω του ΟΠΣΚΕ, από τα στελέχη και τον προϊστάμενο της αρμόδιας Μονάδας. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, δύναται να αναθέτει την αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης σε αξιολογητές εγκεκριμένου Μητρώου αξιολογητών.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων είναι συγκριτική. Η διαδικασία ελέγχου πληρότητας, επιλεξιμότητας, αξιολόγησης και επιλογής των Πράξεων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη μεθοδολογία αξιολόγησης, τα στάδια και τα κριτήρια όπως αυτά εγκρίνονται και ισχύουν από την Επιτροπή Παρακολούθησης και εξειδικεύονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Στάδιο Α - Έλεγχος πληρότητας στοιχείων της επενδυτικής πρότασης και επιλεξιμότητας Πράξεων: Κατά το στάδιο αυτό, και εφόσον κριθεί αναγκαίο, η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ δύναται να ζητήσει, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από τον αιτούντα φορέα την υποβολή διευκρινήσεων ή/και συμπληρωματικών στοιχείων. Οι διευκρινήσεις ή/και τα συμπληρωματικά στοιχεία οφείλεται να υποβληθούν εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παράδοσης του σχετικού εγγράφου της Υπηρεσίας (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ). Με την υποβολή τους, η Αίτηση ελέγχεται εκ νέου ως προς την πληρότητά της. Εάν παρέλθει η προθεσμία που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθεί το σύνολο των πρόσθετων ζητηθέντων στοιχείων, η αίτηση απορρίπτεται.

Στάδιο Β - Αξιολόγηση των Προτάσεων ανά Ομάδα Κριτηρίων: Για τις αιτήσεις που κρίνονται πλήρεις στο προηγούμενο στάδιο, η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ προβαίνει σε αξιολόγηση και βαθμολόγηση αυτών. Κατά το στάδιο αυτό, και εφόσον κριθεί αναγκαίο, η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ δύναται να προβεί στη διασταύρωση / επιβεβαίωση των υποβληθέντων στοιχείων ή / και να ζητήσει, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από τον φορέα την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων. Τα απαιτούμενα συμπληρωματικά στοιχεία θα πρέπει να υποβληθούν εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παράδοσης του σχετικού εγγράφου της Υπηρεσίας (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ). Με την υποβολή των συμπληρωματικών στοιχείων, η αίτηση αξιολογείται και βαθμολογείται ως προς τα κριτήρια επιλογής Πράξεων. Εάν παρέλθει η προθεσμία που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθούν τα πρόσθετα ζητηθέντα στοιχεία, η αξιολόγηση και βαθμολόγηση της αίτησης ολοκληρώνεται σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του φακέλου.

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω σταδίων εκ μέρους του αρμόδιου εισηγητή, ακολουθεί η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η οριστικοποίηση των σχετικών αποτελεσμάτων στο ΟΠΣΚΕ από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Μονάδας της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης του συνόλου των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί κατά τη χρονική περίοδο του «κύκλου αξιολόγησης» και με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παράγεται

Πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και Πίνακας με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης.

Οι αιτήσεις που χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των θετικά αξιολογημένων αιτήσεων και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης.

Συνεπώς, με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης παράγονται οι ακόλουθοι προσωρινοί πίνακες, οι οποίοι οριστικοποιούνται με την ολοκλήρωση εξέτασης των ενστάσεων εκ μέρους των δυνητικών Δικαιούχων επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης:

- Πίνακας εγκεκριμένων αιτήσεων (Πίνακας Ι).
- Πίνακας εγκεκριμένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού της Πρόσκλησης (Πίνακας ΙΙ).
- Πίνακας απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω αρνητικής αξιολόγησης (Πίνακας ΙΙΙ).

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, ο/η προϊστάμενος/η της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ο οποίος εκδίδει τη σχετική Απόφαση Έγκρισης.

Στη συνέχεια, ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οι ενδιαφερόμενοι για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και δίνεται προθεσμία δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ημερομηνίας γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ) για την υποβολή ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ έχει την ευθύνη αρχειοθέτησης όλων των στοιχείων της αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων.

Άρθρο 14: Διαδικασία ενστάσεων

Στην περίπτωση αντιρρήσεων επί του αποτελέσματος τόσο της εξέτασης πληρότητας όσο και της αξιολόγησης και επιλογής Πράξεων, οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 υπουργική απόφαση (Β' 5958), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 8542/02.05.2024 όμοιά της (Β' 2855), εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ημερομηνίας γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ). Η ένσταση υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω ΟΠΣΚΕ. Η μη υποβολή ένστασης εκ μέρους του φορέα της Πράξης εντός της τεθείσας προθεσμίας, ισοδυναμεί με την εκ μέρους του αποδοχή των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων (ΕΕΕ), η σύσταση και συγκρότηση της οποίας πραγματοποιείται με Απόφαση της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, η οποία θα πρέπει να ολοκληρώσει τις εν λόγω διαδικασίες εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, για το σύνολο των υποβληθεισών ενστάσεων, από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής τους.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εκδίδεται σχετική απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα επί του αποτελέσματος εξέτασης των ενστάσεων και ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οι ενιστάμενοι με επαρκή και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση του αποτελέσματος της εξέτασης των ενστάσεών τους.

Άρθρο 15: Απόφαση Ένταξης – Απόφαση Χρηματοδότησης Πράξης

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης και των αποτελεσμάτων εξέτασης των ενστάσεων, οριστικοποιούνται από την ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων, δημιουργούνται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης, αποδίδονται οι σχετικοί κωδικοί MIS και μετά από εισήγηση του/της προϊσταμένου/ης της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, εκδίδεται η Απόφαση Ένταξης Πράξεων από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα, με τους οριστικούς πλέον πίνακες κατάταξης, για το σύνολο των εγκεκριμένων προτάσεων, η οποία αναρτάται και δημοσιεύεται στο Πρόγραμμα "Διαύγεια" μέσω του ΟΠΣ και αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (με αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ) στους Δικαιούχους.

Μετά τη δημοσίευση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων στο Πρόγραμμα "Διαύγεια", ο Δικαιούχος υποχρεούται σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του, (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ), να αποστείλει στην ΕΥΔ ΕΠΑΛΥΘ (εφόσον προβλέπεται στο εγκεκριμένο χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης) τη σύμβαση δανείου με την Τράπεζα, η οποία είναι απαραίτητη για την έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης

Ακολουθεί η έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης, η οποία διαβιβάζεται στον Δικαιούχο της Πράξης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ.

Άρθρο 16:Υλοποίηση Πράξεων - Επαλήθευσεις δαπανών και Πιστοποίηση Πράξεων - Καταβολή ενισχύσεων - Τροποποίηση αποφάσεων ένταξης και χρηματοδότησης - Ολοκλήρωση Πράξεων - Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι διαδικασίες που αφορούν στην υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων, στην επαλήθευση των δαπανών και την πιστοποίηση των Πράξεων, στην καταβολή των ενισχύσεων, στην τροποποίηση αποφάσεων ένταξης και χρηματοδότησης, στην ολοκλήρωση των Πράξεων και στις υποχρεώσεις των Δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλη πρόσθετη εξειδίκευση εφαρμογής, περιγράφονται στην αντίστοιχη πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τις προβλεπόμενες διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Άρθρο 17:Ανωτέρα βία και Έκτακτα γεγονότα

Σε περίπτωση γεγονότων ανωτέρας βίας ή άλλων γεγονότων τα οποία σαφώς και αποδεδειγμένα βρίσκονται υπεράνω του ελέγχου και της ευθύνης του Δικαιούχου της ενίσχυσης, τότε αναστέλλεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σχετική Απόφαση Ένταξης και Χρηματοδότησης της Πράξης, στο μέτρο και στο χρόνο που αυτά τα γεγονότα ή περιστατικά παρεμποδίζουν την εκπλήρωσή τους.

Προς τούτο, ο επικαλούμενος περιστατικό της παραπάνω κατηγορίας, υποχρεούται να το γνωστοποιήσει εγγράφως στην ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, υποβάλλοντας και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ εξετάζει τα επικαλούμενα περιστατικά «ανωτέρας βίας και έκτακτων γεγονότων» και εισηγείται αρμοδίως και κατά περίπτωση, για την αδυναμία ή μη τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων από το Δικαιούχο, στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα, με απόφαση του οποίου δύναται να υπάρξει εξαίρεση του Δικαιούχου από συγκεκριμένες υποχρεώσεις.

Άρθρο 18: Δημοσιονομικές διορθώσεις – Ανακτήσεις

1. Οι όροι υλοποίησης της Πράξης όπως ορίζονται στην Απόφαση Ένταξης και την Απόφαση Χρηματοδότησης είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το Δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της Πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ. Υποτροπή του Δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης και Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης στο Πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων. Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας, από τα αρμόδια όργανα Επαλήθευσης, Πιστοποίησης ή/και Ελέγχου, ή παράβασης των υποχρεώσεων του Δικαιούχου, εφαρμόζονται οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης και η ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων

ποσών σύμφωνα με την αριθμ. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 390).

2. Για τις διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης απάτης ακολουθείται η Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία όπως εξειδικεύεται και τροποποιείται κάθε φορά.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΤΣΙΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ